

TANTÁRGYI ADATLAP

ALKALMAZOTT DIDAKTIKA

BMEGT51A520

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

ALKALMAZOTT DIDAKTIKA

Azonosító

BMEGT51A520

A tantárgy jellege

kontaktórás tanegység, részidős (levelező) képzés

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	8
Gyakorlat	8
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés
(minőségértékelés)

típusa

vizsga
érdemjegy

Kreditszám

5

Tantárgyfelelős

Neve   *Beosztása*   *Email címe*

Dr. Tóth Péter egyetemi tanár toth.peter@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Műszaki Pedagógia Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar - HU

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Szak: Műszaki szakoktató alapszak 2017/18/1 félévtől

Tantárgy szerepe: **Kötelező**

Ajánlott félév: **4**

Közvetlen előkövetelmények

Erős   Nincs

Gyenge   Nincs

Párhuzamos   Nincs

Kizáró feltételek Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa 580.059/2/2020 számú határozatával, érvényes 2020. február 1-jétől.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A tantárgy célja, hogy a hallgató az Oktatásmélt és 2 tantárgyak keretében elsajátított didaktikai alapismereteit alkalmazásképes, elmélyültebb tudássá fejlessze. Új kutatási eredmények és korunk követelményeinek tükrében mélyítjük, elemizzük, "problematizáljuk" a klasszikus didaktika egyes elemeit.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. Ismeri a szakmai elméleti és gyakorlati oktatás legfontosabb pedagógiai, az oktatás, a képzés alapfogalmait, összefüggéseit, törvényszerűségeit.
2. Rendelkezik az iskolai szakoktatói tevékenységhez szükséges speciális elméleti és módszertani alapokkal, gyakorlati ismeretekkel.
3. Átfogóan ismeri a műszaki szakoktató szakterület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait.
4. Ismeri a műszaki szakoktató szakterület műveléséhez szükséges általános és specifikus társadalom-tudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat a szakképzés nézőpontjából.
5. Ismeri a szakterülethez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert a szakképzés nézőpontjából.
6. Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.
7. Rendelkezik az információszerezéshez, az információk feldolgozásához, értelmezéséhez és elrendezéséhez szükséges alapvető (szövegértési, logikai, informatikai) felkészültséggel.
8. Rendelkezik a tanulóközpontú tanulási környezet fizikai, emocionális, társas, tanulási sajátosságainak, feltételeinek megteremtéséhez szükséges ismeretekkel.
9. Tájékozott a differenciális pedagógia, az adaptív tanulásszervezés, a nevelési-oktatási stratégiák, módszerek kiválasztásának és alkalmazásának kérdéseiben. Ismeri az egész életen át tartó tanulásra felkészítés jelentőségét. 1
10. Ismeri szakterülete ismeretelméleti alapjait, megismerési sajátosságait, logikáját és terminológiáját, valamint kapcsolatát más tudományokkal, tantárgyakkal, műveltségterületekkel, továbbá a különböző tudásterületek közötti összefüggéseket és képes a különböző tudományterületi, szaktárgyi tartalmak integrációjára.

Képesség

1. Képes a tanulók gyakorlati tevékenysége révén a képességeik fejlesztésére, különös tekintettel a logikus gondolkodásra, a problémamegoldásra, az ismeretszerzésre és a műszaki kommunikációra.
2. Képes szakmódszertani, szaktárgyi, tanulásméleti és tantervi tudásának hatékony integrálására.
3. Képes az oktatási stratégiáknak (módszerek, munka és szervezeti formák, taneszközök) a gyakorlati oktatás nézőpontjából való megválasztására, alkalmazására.
4. Képes a szakterületére jellemző online és nyomtatott szakirodalom magyar és részben idegen nyelven történő megértésére és használatára.
5. Képes önálló tanulás megtervezésére, megszervezésére és végzésére.
6. Képes az érdeklődés, a figyelem folyamatos fenntartására, a tanulási nehézségek felismerésére.
7. Képes a megértési nehézségek felismerésére és kezelésére.
8. Képes a tanulókkal a kölcsönös tiszteletről és bizalomra épülő kapcsolatrendszer megteremtésére, az együttműködési elvek és formák közös kialakítására, elfogadtatására.
9. Pedagógiai helyzetekben képes együttműködésre, kölcsönösségre, asszertivitásra, segítő kommunikációra. 1
10. A tananyag feldolgozása során tudatosan él a transzferhatás kihasználásának lehetőségeivel. 1
11. Képes pedagógiai tapasztalatait és nézeteit reflektív értelmezésére, elemzésére, értékelésére. 1
12. Képes használni, megérteni szakterületének jellemző szakirodalmát, elektronikus, internet alapú, könyvtári forrásait.

Attitűd

1. Nyitott a pedagógus szakma átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működés alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
2. Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködve oldja meg.
3. Tisztelettel szemlélődik a tanulók személyiségét.
4. Fontosnak tartja a tanulás és tanítás folyamatainak tudatosodását, az önszabályozó tanulás támogatásához szükséges tudás és képesség megszerzését, a tanulási képességek fejlesztését, továbbá nyitott az egész életen át tartó tanulásra.
5. Szakmai műveltségét nem tekinti állandónak, kész a folyamatos szaktudományi, szakmódszertani és neveléstudományi megújulásra.
6. Nyitott a pedagógiai tevékenységére vonatkozó építő kritikára.

Önállóság és felelősség

1. Felelősséggel részt vállal a szakképzéssel kapcsolatos szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.
2. Szakmai tevékenysége során egyaránt képviseli szakterületének műszaki és pedagógiai elveit, ezek kapcsolatait.
3. Szakmai feladatainak elvégzése során együttműködik más (elsődlegesen a pedagógiai) szakterület képzett szakembereivel is.
4. A szakképzés nézőpontjából figyelemmel kíséri a szakterülettel kapcsolatos jogszabályi, technikai, technológiai és adminisztrációs változásokat.
5. Hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
6. Elkötelezett a tanulók tudásának és tanulási képességeinek folyamatos fejlesztése iránt, reálisan ítéli meg szaktárgya oktatásban betöltött szerepét.

7. Együttműködés és felelősségvállalás jellemzi szakmájával, szakterületével, illetve azok képviselőivel kapcsolatban.
8. Jelentős mértékű önállósággal rendelkezik szakmája átfogó és speciális kérdéseinek felvetésében, kidolgozásában, szakmai nézetek képviseletében, indoklásában.
9. Döntéseiben szakmai önreflexióra és önkorrekcióna képes.

Oktatásmódszertan

Interaktív előadások, egyéni és csoportos órai gyakorlatok, házi feladatok, kommunikáció írásban és szóban, IT eszközök és technikák használata.

Tanulástámogató anyagok

- Fűzi B.: Didaktika és oktatásszervezés. (tankonyvtar.hu) 2015. (adott fejezetek)
- Falus Iván (szerk.): Didaktika, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2003.
- Balogh Andrásné (2006): Kompetenciák és kvalifikációk a szakképzésben. In: Benedek András (szerk.): Szakképzés-pedagógia. TYPOTEX 2006. Budapest. 65-98.
- Benedek András (szerk.): Oktatásméleti kérdések a szakképzésben, Műszaki Könyvkiadó, 1995.
- Cents-Boonstra, M., Lichtwarck-Aschoff, A., Denessen, E., Haerens, L. & Aelterman, N. (2018) Identifying motivational profiles among VET students: differences in self-efficacy, test anxiety and perceived motivating teaching. Journal of Vocational Education & Training, <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/13636820.2018.1549092>
- Czakó Á. & Győri Á. (2017) Egyes pedagógiai eszközök ösztönzőerejének tanulói megítélése társadalmi háttérváltozók szerint. Szociológiai Szemle, Vol. 27. No. 1. pp. 4–29.
- Fehérvári A. (2017) Digitális egyenlőtlenségek Magyarországon. Educatio, Vol. 26. No 2. pp. 157–168.
- Feketéné Szakos Éva (2019): Nyitott tananyagfejlesztés: innovatív lehetőség a tanulás motiválására a szakképzésben. In: Fehérvári Anikó, Széll Krisztián (szerk.): Új kutatások a neveléstudományokban 2018. MTA Pedagógiai Bizottsága. Budapest, megjelenés alatt.
- Feketéné Szakos Éva: Innovatív irányok az ezredforduló utáni andragógiában. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 2014. 53-76.
- Feketéné Szakos Éva (1997): Új irány a didaktikában: ismeretelmélet alapú szubjektívizálás. Új Pedagógiai Szemle, 1998. 4. 19-27.
- Kiss H. & Pikó B. (2018) Problémás okostelefon- és internethasználat középiskolás és egyetemista fiatalok körében – a veszélyeztetettség meghatározása klaszteranalízis alapján. Új Pedagógiai Szemle, Vol. 68. No. 5–6. pp. 22–43.

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.1 és 2.2. pontban megfogalmazott célok és tanulási eredmények elérése két évközi írásbeli teljesítménymérés (szintfelmérő tanulmányi teljesítményértékelés), egy beadandó házi feladat (részteljesítmény értékelés), a konzultációkon tanúsított aktív részvétel (részteljesítmény értékelés), valamint szóbeli vizsga alapján történik.

Teljesítményértékelési módszerek

A. Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részletes leírása: - Szintfelmérő értékelés (ellenőrző dolgozat): a tantárgy tudás és képesség típusú kompetenciaelemek meglétének ellenőrzése írásos formában. A szintfelmérő értékelés alapjául szolgáló tananyagrészt a konzultációk anyaga, valamint kijelölt szakirodalom. Az ellenőrző dolgozat állhat kifejtendő elméleti kérdésekből, melyek a lexikális tudást; tesztkérdésekből, melyek az egyes fogalmak értelmezését és az azok közötti összefüggések felismerését; rövid esszékérdésekből, melyek a szintetizáló képességet és a problémafelismerő–megoldó képességet vizsgálják. - Részteljesítmény-értékelés (házi feladat): a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek komplex értékelési módja. A házi feladat tartalmát, követelményeit, beadási határidejét, értékelési módját a tantárgy előadója határozza meg. - Részteljesítmény-értékelés (aktív részvétel): a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek egyszerűsített értékelési módja, melynek megjelenési formája a felkészült megjelenés és tevékeny részvétel a konzultációkon; az értékelési elveket a tantárgy előadója határozza meg. B. Vizsgaidőszakban végzett teljesítményértékelés A vizsga elemei: - szóbeli teljesítményértékelés

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- szintfelmérő értékelés (1. ellenőrző dolgozat): 20%
- részteljesítmény értékelés (házi feladat): 50%
- szintfelmérő értékelés (2. ellenőrző dolgozat): 20%
- részteljesítmény értékelés (aktív részvétel): 10%
- összesen: 100%

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

- szóbeli vizsga: 60%
- évközi eredmények beszámítása: 40%
- összesen: 100%

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Az aláírás megszerzésének feltétele, hogy a 3.3. pont szerint megszerezhető pontszám legalább 60%-át elérje a hallgató

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	> 90
Jeles	85–90
Jó	72,5-87
Közepes	65-72,5
Elégséges	50-65
Elégtelen	> 50

Javítás és pótlás

- A házi feladat a mindenkori Tanulmányi és Vizsgaszabályzat előírásai szerint, a Térítési és Juttatási Szabályzatban előírt díjak megfizetése mellett pótolható vagy javítható. - Az aktív részvétel – jellegéből adódóan – nem pótolható, nem javítható, továbbá más módon nem kiváltható vagy helyettesíthető.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanórákon
felkészülés a teljesítményértékelésekre
házi feladat elkészítése
kijelölt írásos tananyag önálló elsajátítása
vizsgafelkészülés
összesen

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőtestület véleményezése után jóváhagyta dr. Lógó Emma oktatási dékánhelyettes 2020. január 29-én, érvényes 2020. február 1-jétől.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A 2.1 és 2.2. pontban megfogalmazott célok és tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blokkokból áll. Az egyes félévekben meghirdetett kurzusok sillabuszaiban e témaelemeket ütemezzük a naptári és egyéb adottságok sze

- 1 A szakmai követelmények átalakulása, a munka jellegének változásai (virtualizálódás, magasabb absztrakciós fok). A komplexitás mint új normalitás. A tanulás kutatásának újabb eredményei és alkalmazásuk. A kvalifikációk és kompetenciák meghatározásának problematikája.
- 2 A tudás és készség transzfer kialakulásának támogatása. A műszaki problémamegoldás folyamata, a konstruktivizmus alkalmazásának pedagógia lehetőségei. A szubjektív didaktika.
- 3 Az oktatás hatékonyságát meghatározó tényezők az újabb kutatások fényében.
- 4 A kooperatív és kollaboratív tanulás. A munka alapú projektek jelentősége. A módszertani sokszínűség követelménye, a motiváció kutatása.

További oktatók

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alap-ján az 1.8. pontban megjelölt tanszék vezetője hagyja jóvá.